

Joost Groeneveld

Europa verleid

De euro maakt euroburgers van ons. Ik ben een euroburger, en dat zijn die Grieken ook. Ik ken Griekenland alleen van de plaatjes. Ik weet dat daar lang geleden heldendaden plaatsvonden, zo geweldig dat je er eigenlijk wel ten minste een halfgod voor moest zijn. Anderzijds waren die goden behoorlijk menselijk, met Zeus voorop. Zo werd daarginds Europa door hem al eens eerder voor de gek gehouden en verleid. Verder ken ik Griekenland niet.

Als euroburgers beloof je elkaar discipline, met name financiële discipline. Dat houdt in dat je niet te veel schulden maakt en dat je voldoende dekking zoekt voor je uitgaven. Vooral dat laatste is niet eenvoudig. Het wil zeggen dat je de tering naar de nering zet. En als die nering niet zo geweldig gaat, blijft er voor de tering niet zoveel over. Dus toch maar hogere schulden? Welnee, tijd voor de Grieken om financiële archeologie te bedrijven: Europa is mooi maar dom; je moet haar gewoon voor de gek houden. En dus verpand je je toekomstige ontvangsten en krijg je daar al meteen geld voor.

Als ik dat bij de hypotheekbank doe, heet dat schuld. Maar wanneer de Griekse regering dat doet, heeft die in de toekomst alleen wat minder geld. Geen lening maar een swap, zoals eigenlijk elke financieringsovereenkomst een swap is. Het zou niet zo erg zijn wanneer die niet-schuld zou worden geïnvesteerd en de toekomstige ontvangsten toch op peil zouden blijven. Maar investering is geen tering (dat 'inves' zou er af moeten; lang niet zo leuk). Veel leuker is dat wanneer de tekorten niet meer kunnen worden gemaskeerd, er heel veel rijkere euroburgers zijn die wel zullen inspringen, want anders zijn ze zelf de klos met een euro die veel minder waard wordt. Lachen, jôh! Bovendien: er zijn andere stoute jongetjes in de klas: de hele zuidrand van Europa. En de meester kan nu eenmaal niet zo goed orde houden. Dus lol maken.

Wat een geluk dat de economie van Griekenland toch maar een economietje is. Misschien dat dit juist daardoor jarenlang kon gebeuren. Anderzijds, er gaan geruchten dat heel Zuid-Europa op deze pof leeft. En niemand in Europa

vraagt zich als roddelende buurtjes af waarvan ze het doen. Waar zijn de toezichhouders? Of hebben ze die weer eens 'voorgelogen'? Ja, dan kun je er als toezichhouder niets aan doen!

Ik dacht altijd dat controle en toezicht zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat je wordt voorgelogen. Gelukkig zijn er, denk ik, best veel eerlijke mensen. Maar dat moet je vaststellen. Ik ben geen openbaar accountant. Toch meen ik te weten dat een openbaar accountant van ondernemers een briefje vraagt waarin die schrijven dat het waar is wat zij zeggen en dat ze de zaak goed onder controle hebben. Dat is een interessante techniek. Ook de douane doet dat: 'Niets aan te geven?' Een ontkennende reactie maakt het wroeten in bagage, kleding en ingewanden extra boeiend. De ontkenning is toch geen reden om niet te zoeken? Ik moet die douanier nog tegenkomen die zich voor die ontsnapte smokkelaar verontschuldigt 'dat-ie niks had aan te geven'. Nog nooit heb ik een opsporingsbeambte horen klagen dat hij wordt voorgelogen en dat hij er dus niets aan kan doen. De gevangenen zitten spreekwoordelijk vol onschuldigen.

Waar is die controle? Want zo heet dat toch bij een accountant? Het is toch een controleopdracht: of we niet worden voorgelogen? En natuurlijk zijn er eufemismen (ook een mooi Grieks woord): vergissing; misleid zijn; inconsistentie; een kleinigheid; 't zal niet meer gebeuren; 'k wist 't niet; dat kon u toch zien; mag dat niet?; letten jullie daar ook al op?; fijn dat u het heeft gevonden! Dat alles neemt niet weg dat een controleopdracht een opdracht is tot controle. Met als gegronde uitkomst een groter vertrouwen in het opgeleverde cijfermateriaal. Dat laatste was vroeger de vertrouwensfunctie. Toen werd het een agencyvraagstuk. En tegenwoordig heet dat assurance.

Ik denk dat het bij assurance traditioneel gaat om de vraag of wat er staat, klopt met de werkelijkheid. Assurance kan verder gaan: klopt die werkelijkheid? Maar dan moet je die werkelijkheid wel willen begrijpen. **An**

Joost Groeneveld RA RV, directeur Wingman Business Valuators B.V., Breda